

ЗАКОН за българския жестов език

Bulgarian Sign Language Act

Обн., ДВ, бр. 9 от 2.02.2021 г., в сила от 6.02.2021 г., изм. и доп., бр. 10 от 31.01.2023 г., в сила от 31.01.2023 г.

Promulgated, SG No. 9/2.02.2021, effective 6.02.2021, amended and supplemented, SG No. 10/31.01.2023, effective 31.01.2023

Text in Bulgarian: Закон за българския жестов език

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Chapter One GENERAL PROVISIONS

Чл. 1. (1) Този закон урежда обществените отношения, свързани с признаването на българския жестов език за естествен самостоятелен език и със зачитането на правото на глухите и на сляпо-глухите лица на изразяване и на информация чрез българския жестов език.

Article 1. (1) This Act shall regulate public relations pertaining to the recognition of Bulgarian sign as a natural language in its own right and the respect for the right of deaf and deafblind persons to expression and information in Bulgarian sign.

(2) Законът създава условия за премахването на ограничения при общуването на глухите и сляпо-глухите лица и при използването и достъпа до информация чрез българския жестов език.

(2) This Act shall make provision for the removal of obstacles before the communication of deaf and deafblind persons and before their use of and access to information presented in Bulgarian sign.

Чл. 2. (1) Законът гарантира правата на глухите и сляпо-глухите лица по начин, който осигурява независимост, равнопоставеност и достъпност в обществения живот чрез използване на българския жестов език.

Article 2. (1) This Act shall ensure respect for the rights of deaf and deafblind persons, affording them independence, equality and access to public life through Bulgarian sign.

(2) Спецификата на българския жестов език и културата и идентичността на общността на глухите лица в Република България се зачитат и съхраняват.

(2) The characteristic features of Bulgarian sign and the culture and identity of the deaf community in Bulgaria shall be respected and preserved.

Чл. 3. Всяко лице има право да се изразява чрез българския жестов език, да го използва и изучава.

Article 3. All persons shall be entitled to expression using Bulgarian sign and to using and studying said language.

Чл. 4. (1) Държавата чрез министъра на образованието и науката координира дейностите, свързани с научните изследвания за развитието на българския жестов език.

Article 4. (1) Acting on behalf of the Bulgarian government, the Minister for Education and Science shall coordinate all activities related to academic research geared at the development of Bulgarian sign.

(2) Министърът на образованието и науката насърчава и подкрепя научни изследвания на организации, включително на и за хора с увреден слух и на сляпо-глухи лица, свързани с лексиката и граматиката на българския жестов език, електронни образователни ресурси и методически ръководства за неговото прилагане в образованието.

(2) The Minister for Education and Science shall promote and support academic research conducted by organisations, including organisations of and for persons with hearing impairments and deafblind persons, concerning the lexical stock and grammar of Bulgarian sign and research for the development of educational resources and methodological guidelines for the use of Bulgarian sign in education.

Чл. 5. Основните принципи на закона са:

Article 5. The fundamental principles enshrined in this Act shall be as follows:

1. равен достъп до информация и комуникация;

1. equal access to information and communication;

2. равен достъп до качествено образование чрез българския жестов език;	2. equal access to high-quality education through the use of Bulgarian sign;
3. съхраняване и утвърждаване на културата и идентичността на общността на глухите лица;	3. preserving and fostering the culture and identity of the deaf community;
4. развитие и популяризиране на българския жестов език;	4. developing and promoting Bulgarian sign;
5. равен достъп до всички сфери на обществения живот чрез българския жестов език.	5. equal access to all aspects of public life through the use of Bulgarian sign.

Чл. 6. Основните цели на закона са:

1. признаване на българския жестов език за естествен самостоятелен език;
2. осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга от и на български жестов език за глухите и сляпо-глухите лица;
3. признаване на културната и езиковата идентичност на общността на глухите лица и формиране на нагласи за уважение към тях чрез българския жестов език;
4. формиране на устойчиви нагласи и мотивация за учене през целия живот и за използване на българския жестов език с оглед на осигуряване на равни възможности на глухите и сляпо-глухите лица за тяхното пълноценно приобщаване и участие в обществения живот;
5. прилагане на българския жестов език в системата на предучилищното и училищното образование и на висшето образование;
6. подготовка на специалисти за обучение по български жестов език;
7. осигуряване на комуникация с помощта на съвременните информационни технологии чрез българския жестов език.

Article 6. The main objectives of this Act shall be:

1. the recognition of Bulgarian sign as a natural language in its own right;
2. the provision of free-of-charge interpreting from and into Bulgarian sign for the benefit of deaf and deafblind persons;
3. the recognition of the cultural and linguistic identity of the deaf community and fostering respect to said community through the use of Bulgarian sign;
4. the forming of stable attitudes and motivation for lifelong learning and the use of Bulgarian sign to afford deaf and deafblind persons equal opportunities to enjoy successful social integration and participate fully in public life;
5. the use of Bulgarian sign in the system of pre-school, school and tertiary education;
6. the training of professionals in the use of Bulgarian sign for educational purposes;
7. ensuring communication using Bulgarian sign via modern-day information technology.

Глава втора
ИЗУЧАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИЯ
ЖЕСТОВ ЕЗИК И ИЗПОЛЗВАНЕТО
МУ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Chapter Two
STUDYING BULGARIAN SIGN AND
ITS USE IN EDUCATION

Чл. 7. В детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие по чл. 49, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование се осигуряват условия за изучаване, усвояване и използване на българския жестов език.

Article 7. Conditions for the study, acquisition and use of Bulgarian sign shall be ensured at kindergartens, schools and personal development support centres referred to in Article 49(1)(4) of the Pre-school and School Education Act.

Чл. 8. (1) Специализираните обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, центровете за подкрепа за личностно развитие по чл. 49, ал. 1, т. 4 и специалните училища по чл. 44, ал. 1, т. 1 от същия закон предоставят информация и извършват консултации на родителите за осигуряване на езикова среда за комуникация на български жестов език и за обучение на детето от момента на установяване на слуховата загуба.

(2) При осъществяване на дейностите по ал. 1 институциите може да взаимодействат с организации на и за хората с увреден слух и на сляпо-глухите лица, вписани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел като юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза.

(3) Медицинският специалист, установил слуховата загуба на детето, информира родителя за институциите по ал. 1 с цел осигуряване на ранна подкрепа за личностно и езиково развитие на глухото или сляпо-глухото дете.

(4) Регионалните управления на образованието предоставят информация за институциите по ал. 1 на съответните регионални здравни инспекции, които я публикуват на интернет страниците си.

Чл. 9. (1) Специализираните обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование, центровете за подкрепа за личностно развитие по чл. 49, ал. 1, т. 4 и специалните училища по чл. 44, ал. 1, т. 1 от същия закон организират и провеждат обучения за родителите на глухи и сляпо-глухи деца по български жестов език за осигуряване на езикова среда на детето.

(2) За глухите и сляпо-глухите деца съобразно степента на нарушението на зрението и/или на слуха се осигурява ранно въздействие и ранна подкрепа чрез българския жестов език от специалните училища по чл. 44, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование и от специализираните обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 5 от същия закон.

(3) При осъществяване на дейностите по ал. 1 институциите може да взаимодействат с организации на и за хората с увреден слух и на сляпо-глухите лица, вписани по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел като юридически лица с нестопанска цел за осъществяване на дейност в обществена полза.

Article 8. (1) The specialised service units referred to in Article 50(1)(5) of the Pre-school and School Education Act, the personal development support centres referred to in Article 49(1)(4) and the special schools referred to in Article 44(1)(1) of the same Act shall provide information and counselling to parents with a view to ensuring a linguistic setting conducive to communication in Bulgarian sign and shall begin to teach children as from the moment when their loss of hearing is established.

(2) For the purpose of implementing the activities referred to in paragraph 1, the institutions cited may cooperate with organisations of and for persons with hearing impairments and deafblind persons listed as non-profit legal entities operating for the public good in accordance with the Non-profit Legal Entities Act.

(3) A medical professional that establishes a child's hearing loss shall inform the child's parent about the institutions referred to in paragraph 1 to ensure that the personal and linguistic development of the deaf or deafblind child is supported from an early age.

(4) Regional education management authorities shall provide the relevant regional health inspection services with information about the institutions referred to in paragraph 1, which the latter shall publish on their websites.

Article 9. (1) The specialised service units referred to in Article 50(1)(5) of the Pre-school and School Education Act, the personal development support centres referred to in Article 49(1)(4) and the special schools referred to in Article 44(1)(1) of the same Act shall organise and conduct Bulgarian sign training events for the parents of deaf or deafblind children to ensure that said children are provided the requisite linguistic setting.

(2) Depending on the degree of a deaf or deafblind child's visual and/or hearing impairment, the special schools referred to in Article 44(1)(1) of the Pre-school and School Education Act and the specialised service units referred to in Article 50(1)(5) of the same Act shall offer them early help and support using Bulgarian sign.

(3) For the purpose of implementing the activities referred to in paragraph 1, the institutions cited may cooperate with organisations of and for persons with hearing impairments and deafblind persons listed as non-profit legal entities operating for the public good in accordance with the Non-profit Legal Entities Act.

Чл. 10. (1) За целите на обучението и комуникацията в специалните училища за ученици със сензорни увреждания – увреден слух, се използва българският жестов език.

(2) (В сила от 15.09.2026 г. – ДВ, бр. 9 от 2021 г.) В специалните училища за ученици със сензорни увреждания – увреден слух, и за глухите ученици, обучаващи се в училищата в системата на предучилищното и училищното образование, се провежда обучение по български жестов език като специален учебен предмет.

(3) (В сила от 15.09.2026 г. – ДВ, бр. 9 от 2021 г.) За глухите деца и за сляпо-глухите деца съобразно степента на нарушението на зрението и/или на слуха в детските градини се провежда обучение за изучаване на българския жестов език в специално образователно направление.

(4) (В сила от 15.09.2026 г. – ДВ, бр. 9 от 2021 г.) За учениците без слухова загуба може да се осъществява обучение за придобиване на допълнителна подготовка по български жестов език във факултативните учебни часове, а за децата без слухова загуба – обучение за изучаване на българския жестов език в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

(5) (В сила от 15.09.2026 г. – ДВ, бр. 9 от 2021 г.) Обучението по специалния учебен предмет български жестов език и по направлението по ал. 3 се осъществява от педагогически специалисти с висше образование по специалности от професионални направления "Педагогика" и "Педагогика на обучението по ..." или по специалност "Българска филология" от професионално направление "Филология" с придобита професионална квалификация "учител по български жестов език" при условията и по реда на наредбата по чл. 213, ал. 7 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Чл. 11. (1) В системата на предучилищното и училищното образование съобразно оценката на индивидуалните потребности на глухите и сляпо-глухите деца и ученици се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие и чрез българския жестов език от ресурсен учител, а при възможност – и от профилиран ресурсен учител, за пълноценно участие в образователния процес.

(2) На глухото и сляпо-глухото дете или ученик може да бъде осигурен от детските градини или училищата и преводач на български жестов език, в случай че не е определен съответният специалист

Article 10. (1) Bulgarian sign shall be used to teach and communicate with schoolchildren at special schools for schoolchildren with hearing impairments.

(2) (Effective 15.09.2026 - SG No. 9/2021) Bulgarian sign shall be taught as a dedicated subject to schoolchildren with hearing impairments and deaf schoolchildren enrolled in the system of pre-school and school education.

(3) (Effective 15.09.2026 - SG No. 9/2021) Depending on the degree of their visual and/or hearing impairment, deaf and deafblind children at kindergartens shall be taught to use Bulgarian sign during dedicated sessions.

(4) (Effective 15.09.2026 - SG No. 9/2021) Schoolchildren who have not experienced hearing loss may be trained to use Bulgarian sign as part of a dedicated elective course, while children who have not experienced hearing loss may be trained to use Bulgarian sign via forms of pedagogical interaction that are not part of their core curriculum.

(5) (Effective 15.09.2026 - SG No. 9/2021) The dedicated subject Bulgarian Sign and the sessions referred to in paragraph 3 shall be taught by teaching professionals whose higher education is either in the professional sphere of pedagogy or teaching pedagogy, or in Bulgarian Studies (forming part of the professional sphere of philology). Where the latter is the case, the professionals shall have attained the requisite professional qualification ("Teacher of Bulgarian sign") according to the terms and procedure set out in the regulation referred to in Article 213(7) of the Pre-school and School Education Act.

Article 11. (1) Depending on the outcome of the individual needs assessment of a deaf or deafblind child or schoolchild enrolled in the system of pre-school and school education, said child or schoolchild shall be provided with the requisite additional support for their personal development via Bulgarian sign by a resource teacher, too. Where possible, the resource teacher will be specialised, thus ensuring the child or schoolchild's full involvement in the process of education.

(2) Where a professional referred to in paragraph 1 is not provided by the relevant institution, a kindergarten or school may provide the deaf or deafblind child or, respectively, schoolchild interpretation from and into

по ал. 1. Използването на преводаческата услуга е извън осигурения лимит по чл. 20, ал. 1.

(3) При текущите изпитвания и изпитите в системата на училищното образование, както и при педагогическите ситуации в предучилищното образование глухите и сляпо-глухите деца и ученици по ал. 1 съобразно степента на нарушението на зрението и/или слуха им имат право да използват българския жестов език.

Чл. 12. Българският жестов език може да се прилага и при обучението, развитието и терапевтичната работа с деца и ученици с проблеми в комуникацията и езиковото развитие, които нямат нарушение на слуха.

Чл. 13. Глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти съобразно степента на нарушението на зрението и/или слуха им в процеса на обучението си за придобиване на висше образование имат право на ползване на преводачески услуги на български жестов език.

Чл. 14. Висшите училища осигуряват условия за подготовка на специалисти по български жестов език.

Глава трета

ПРЕДОСТАВЯНЕ И ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПРЕВОДАЧЕСКИ УСЛУГИ ОТ И НА БЪЛГАРСКИ ЖЕСТОВ ЕЗИК

Чл. 15. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Преводач от и на български жестов език е дееспособно физическо лице с българско гражданство или с право на постоянно пребиваване в Република България, което притежава професионална квалификация или квалификация по част от професия "Преводач от и на български жестов език" от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение или е с придобита образователно-квалификационна степен "бакалавър" по специалността "Български жестов език" от професионално направление "Филология".

(2) (Доп. – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Преводачески услуги от и на български жестов език по реда на тази глава се извършват от лица по ал. 1, включени в Списъка

Bulgarian sign. The use of interpretation shall not be counted towards the number of classes referred to in Article 20(1).

(3) Depending on the degree of visual and/or hearing impairment of a child or schoolchild referred to in paragraph 1, they shall be entitled to use Bulgarian sign for the purposes of pedagogical situations in the system of pre-school education and for those of continuous assessment and examinations in the system of school education respectively.

Article 12. Bulgarian sign may also be used in teaching, assisting the development of and conducting therapy sessions with children and school children experiencing communication and linguistic development issues but not suffering from a hearing impairment.

Article 13. Depending on the degree of their visual and/or hearing impairment, deaf and deafblind university students and PhD students shall be entitled to interpretation from and into Bulgarian sign for the duration of their respective programmes leading to a degrees in higher education.

Article 14. Higher education institutions shall provide for the training of professionals specialising in Bulgarian sign.

Chapter Three

PROVISION AND USE OF INTERPRETATION FROM AND INTO BULGARIAN SIGN

Article 15. (1) (Amended and supplemented, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) An interpreter from and into Bulgarian sign shall be any natural person having proper capacity who is either a Bulgarian national or permanently resident in the Republic of Bulgaria and holding a professional qualification or a partial professional qualification for an interpreter from and into Bulgarian sign, as detailed in the List of Vocational Education and Training Professions referred to in Article 6(1) of the Vocational Education and Training Act, or, alternatively, holding a bachelor's degree in Bulgarian Sign under the professional sphere of philology.

(2) (Supplemented, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) Only the persons referred to in paragraph 1 who have been entered in the List of Bulgarian Sign Interpreters and have registered as self-employed shall be entitled to offer interpreting services in accordance with the provisions of this Chapter.

на преводачите на български жестов език и регистрирани като лица, упражняващи свободна професия.

Чл. 16. (1) Списъкът на преводачите на български жестов език се води и поддържа от Агенцията за хората с увреждания.

(2) Списъкът по ал. 1 съдържа:

1. идентификационен номер на преводача;
2. дата на вписване на преводача;
3. име и фамилия на преводача;
4. населено място, в което се намира настоящият адрес на преводача;
5. телефонен номер и/или електронен адрес на преводача;
6. часови диапазон, през който услугата може да бъде предоставена от преводача;
7. предпочитани области на жестов превод.

(3) Списъкът по ал. 1 се публикува на интернет страницата на Агенцията за хората с увреждания при спазване на нормативните изисквания за защита на личните данни.

Чл. 17. (1) Всяко лице, което желае да предоставя преводачески услуги от и на български жестов език, подава лично или чрез упълномощено от него лице до Агенцията за хората с увреждания заявление за вписване в списъка по чл. 16, ал. 1. Заявлението е по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 10 от 2023 г., в сила от 31.01.2023 г.) Към заявлението се прилага свидетелство за придобита степен на професионална квалификация, съответно удостоверение за придобита квалификация по част от професия "Преводач от и на български жестов език" или свидетелство за валидиране на професионална квалификация, съответно удостоверение за валидиране на професионална квалификация по част от професия.

(3) обстоятелствата по чл. 15, ал. 1, с изключение на необходимото образование и квалификация, се установяват с декларация.

Чл. 18. (1) Подадените документи по чл. 17 се разглеждат от комисия, определена със заповед на

Article 16. (1) The List of Bulgarian Sign Interpreters shall be kept and updated by the Agency for Persons with Disabilities.

(2) The list referred to in paragraph 1 shall contain each interpreter's:

1. identification number;
2. date of registration on the list;
3. first name and surname;
4. domicile based on their current address;
5. telephone number and/or e-mail address;
6. working hours during which they are in a position to provide their service;
7. preferred field.

(3) The list referred to in paragraph 1 shall be published on the website of the Agency for Persons with Disabilities in keeping with the requirements for the protection of personal data.

Article 17. (1) Any person wishing to offer interpreting services from and into Bulgarian sign shall submit an application for entry in the List referred to in Article 16(1) to the Agency for Persons with Disabilities either in person or by proxy. The application shall be based on a template approved by the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities.

(2) (Supplemented, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The application shall be supported by a certificate of professional qualification or a certificate of partial professional qualification as an interpreter from and into Bulgarian sign, or, alternatively, a certificate validating the person's professional qualification or a certificate validating their partial professional qualification.

(3) The details referred to in Article 15(1), except whether the person has the requisite education or qualification, shall be established on the basis of a declaration on honour.

Article 18. (1) The documents submitted in accordance with Article 17 shall be considered by a committee whose

изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания, която извършва проверка на документите и прави мотивирано предложение за вписване в списъка по чл. 16, ал. 1 или за отказ от вписване.

(2) В 14-дневен срок от датата на подаване на заявлението по чл. 17, ал. 1 изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания въз основа на предложението по ал. 1 издава заповед за вписване в списъка по чл. 16, ал. 1 или за отказ от вписване.

(3) Комисията разглежда заявлението по чл. 17, ал. 1 в тридневен срок от постъпването му. При констатиране на нередовност заявителят се уведомява да я отстрани в 5-дневен срок от съобщението за това с указание, че неотстраняването ще предизвика прекратяване на производството.

(4) В случаите по ал. 3 срокът за произнасяне започва да тече от датата на отстраняване на нередовността.

(5) Ако нередовностите в подадените документи не бъдат отстранени в срока по ал. 3, производството се прекратява.

(6) По преценка на комисията по ал. 1 може да бъдат извършвани проверки за достоверността на представените документи и декларираните обстоятелства.

(7) Изпълнителният директор на Агенцията за хората с увреждания издава заповед за отказ от вписване в списъка по чл. 16, ал. 1, когато не са спазени изискванията по чл. 15, ал. 1.

(8) Заповедите по ал. 2, 5 и 7 се съобщават при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) Заповедите по ал. 2, 5 и 7 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) Вписването в списъка по чл. 16, ал. 1 се извършва в тридневен срок от влизането в сила на заповедта за вписване по ал. 2.

Чл. 19. (1) Промени в обстоятелствата по чл. 16, ал. 2, т. 3 – 7 може да бъдат извършени по заявление на преводача, след заповед на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

(2) Лице, включено в списъка на преводачите по български жестов език, се заличава:

members shall be designated by the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities in a dedicated order. Said committee shall review the documents and deliver a reasoned proposal for entry in the List referred to in Article 16(1) or for refusal of entry.

(2) Not later than 14 days after the application referred to in Article 17(1) is submitted, acting on the proposal referred to in paragraph 1, the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities shall issue an order either allowing or refusing entry in the List referred to in Article 16(1).

(3) The committee shall consider the application referred to in Article 17(1) within three days of receiving it. Where the committee detects an irregularity, it shall notify the applicant, who shall have five days as of the date of notification to remedy the irregularity. The applicant shall be informed that failure to do so will result in termination of the procedure for entry in the List.

(4) In the cases referred to in paragraph 3, the period in which the committee must deliver its proposal shall begin to run as from the date on which the irregularity is remedied.

(5) Failure to remedy any irregularities in the documents submitted within the period referred to in paragraph 3 shall result in termination of the procedure for entry in the List.

(6) Where the committee referred to in paragraph 1 so decides, the truthfulness of the documents submitted and the details stated may be verified.

(7) The Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities shall issue an order, refusing entry in the List referred to in Article 16(1), where the requirements referred to in Article 15(1) are not satisfied.

(8) The orders referred to in paragraphs 2, 5 and 7 shall be communicated in accordance with the Administrative Procedure Code.

(9) The orders referred to in paragraphs 2, 5 and 7 may be appealed in accordance with the Administrative Procedure Code.

(10) Entry in the List referred to in Article 16(1) shall take place within three days of the order for entry referred to in paragraph 2 becoming effective.

Article 19. (1) Changes in the details referred to in Article 16(2)(3) to (7) may be introduced at the written request of the interpreter and following a dedicated order by the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities.

(2) An interpreter entered in the List of Bulgarian Sign Interpreters may be removed:

1. по искане на преводача;
2. при поставяне под запрещение на преводача;
3. при констатиране на системни нарушения при отчитането на преводаческите услуги;
4. при смърт на преводача.

(3) Заличаването се извършва след заповед на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания. Заповедта подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 20. (1) Глухите и сляпо-глухите лица имат право на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език до 120 часа годишен лимит.

(2) Глухите и сляпо-глухите студенти и докторанти в процеса на обучението си за придобиване на висше образование освен осигурения лимит по ал. 1 имат право на допълнително ползване на преводачески услуги на български жестов език до 60 часа на семестър.

(3) Броят на часовете за безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език се определя за всяка календарна година в съответствие с лимита по ал. 1 и 2, пропорционално на срока на действие на експертното решение на ТЕЛК или НЕЛК или на оставащите месеци след отпускането на преводаческата услуга.

(4) Глухите и сляпо-глухите лица използват безвъзмездна преводаческа услуга извън осигурения лимит по ал. 1 и 2 на български жестов език при:

1. хоспитализиране в лечебни заведения за болнична помощ, центрове за психично здраве, центрове за кожно-венерически заболявания и комплексни онкологични центрове;

2. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2023 г., в сила от 31.01.2023 г.) извършване от компетентните органи на действия по разследването, съдебни следствени и други процесуални действия по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, както и при упражняване на правомощия по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи.

Чл. 20а. (Нов – ДВ, бр. 10 от 2023 г., в сила от 31.01.2023 г.) (1) Правото на безвъзмездна преводаческа услуга по чл. 20 е лично. Отказът от това право, както и прехвърлянето му са недействителни.

1. at their own request;
2. where they are placed in distraint;
3. where systematic irregularities pertaining to the accounting of interpreting services are found;
4. in the event of their death.

(3) Removal from the List shall require a dedicated order by the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities. The order may be appealed in accordance with the Administrative Procedure Code.

Article 20. (1) Deaf and deafblind persons shall be entitled to up to 120 hours of interpretation from and into Bulgarian sign a year free of charge.

(2) Deaf and deafblind university students and PhD students shall be entitled to an additional 60 hours of interpretation from and into Bulgarian sign per semester in addition to the 120 hours referred to in paragraph 1 for the duration of their respective programmes leading to a degrees in higher education.

(3) The number of hours of interpretation from and into Bulgarian sign provided free of charge to a person shall be determined each calendar year in line with the figures cited in paragraphs 1 and 2 and in proportion to the term of validity of the opinion of the Local Expert Medical Board or the National Expert Medical Board or the remaining months following the determination of the hours of interpretation to which said person is entitled.

(4) Deaf and deafblind persons shall avail themselves of free-of-charge interpretation from and into Bulgarian sign going beyond the figures cited in paragraphs 1 and 2, where:

1. they are hospitalised at a medical establishment providing hospital care, at a mental health centre, a skin and venereal disease centre or a comprehensive cancer treatment centre;

2. (amended, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) in the context of investigative measures, measures of inquiry and other procedural measures undertaken by the competent authorities in accordance with the Criminal Procedure Code, or in the context of the exercise powers in accordance with the Ministry of Interior Act by said authorities.

Article 20a. (New, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) (1) The entitlement to free-of-charge interpretation in accordance with Article 20 shall be individual. Any waiver of such entitlement, or the transfer thereof to another person, shall be null and void.

(2) Полученият непаричен доход от глухото или сляпо-глухото лице чрез осигурената безвъзмездна преводаческа услуга по чл. 20 не се облага с данък по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Чл. 21. (1) Безвъзмездната преводаческа услуга по чл. 20, ал. 1 се осигурява за всяка бюджетна година след заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане", издадена по искане на глухото или сляпо-глухото лице, а ако то е недееспособно – на неговия законен представител.

(2) Искането по ал. 1 може да бъде подадено и от член на семейството, при което е настанено по реда на чл. 26 от Закона за закрила на детето глухото или сляпо-глухото дете.

(3) Безвъзмездната преводаческа услуга по чл. 20, ал. 2 се осигурява за всяка учебна година след заповед на директора на дирекция "Социално подпомагане", издадена по искане на глухото или сляпо-глухото лице.

(4) Предоставянето на преводаческата услуга по чл. 20, ал. 1 и 2 се осигурява въз основа на заявление-декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане, придружено с експертно решение на ТЕЛК или НЕЛК и при необходимост от други медицински документи, както и от документи, удостоверяващи статута на студента или докторанта.

(5) Документите по ал. 4 се подават в дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на лицето по чл. 20, ал. 1 и 2. Документите може да се подават лично или чрез упълномощено лице, с писмо с известие за доставяне чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път с квалифициран електронен подпис.

Чл. 22. (1) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2023 г., в сила от 31.01.2023 г.) Директорът на дирекция "Социално подпомагане" или оправомощено от него длъжностно лице издава заповед за осигуряване или за отказ за осигуряване на преводаческата услуга по чл. 20, ал. 1 и 2. Неразделна част от заповедта за осигуряване е образец на предавателно-приемателен протокол за ползване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език, утвърден от изпълнителния директор на Агенцията за социално подпомагане.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава писмено на лицето, подало заявление-декларация, в 7-дневен

(2) Any non-cash income gained by a deaf or deafblind person with the help of free-of-charge interpretation provided in accordance with Article 20 shall not be taxed in accordance with the Income Taxes on Natural Persons Act.

Article 21. (1) For each budget year, the free-of-charge interpretation referred to in Article 20(1) shall be provided pursuant to a dedicated order by the Head of the Social Assistance Directorate issued following an application by the deaf or deafblind person or, where they do not have proper capacity, by their legal representative.

(2) The application referred to in paragraph 1 may also be submitted by a member of the family in whose care a deaf or deafblind child has been placed in accordance with Article 26 of the Child Protection Act.

(3) For each academic year, the free-of-charge interpretation referred to in Article 20(2) shall be provided pursuant to a dedicated order by the Head of the Social Assistance Directorate issued following an application by the deaf or deafblind person.

(4) The interpretation referred to in Article 20(1) and (2) shall be provided following the submission of an application, whose model shall be approved by the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities. This shall be accompanied by an opinion of the Local Expert Medical Board or the National Expert Medical Board and, where necessary, further medical documents and documents attesting to the relevant person's status as a university or PhD student.

(5) The documents referred to in paragraph 4 shall be submitted to the Social Assistance Directorate competent in the territory where the person referred to in Article 20(1) and (2) has their current address. The documents may be submitted in person or by proxy, by registered mail using a licenced postal operator or electronically using qualified electronic signature.

Article 22. (1) (Amended, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The Head of the Social Assistance Directorate or an official authorised by them shall issue an order either allowing or refusing the provision of the service of interpretation referred to in Article 20(1) and (2). A handover protocol form for the use of free-of-charge interpretation from and into Bulgarian sign approved by the Executive Director of the Social Assistance Agency shall form an integral part of the order.

(2) The order referred to in paragraph 1 shall be communicated in writing to the person that submitted the application within 7 days after it is issued.

(3) Any refusal to allow provision of the interpretation

срок от издаването ѝ.

(3) Отказът за осигуряване на преводаческата услуга по чл. 20, ал. 1 и 2 се мотивира.

(4) Заповедта по ал. 1 може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Заповедта за осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език по ал. 1 се издава за срок до края на бюджетната година, съответно за срок до края на учебната година, в която е заявена, или за срока, посочен в експертното решение за определяне на процента на трайно намалената работоспособност или вида и степента на увреждане, когато този срок изтича преди края на бюджетната година, съответно преди края на учебната година.

(6) (Нова – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) При промяна на обстоятелство, свързано с осигуряването на преводаческата услуга по чл. 20, ал. 1 и 2, глухото или сляпо-глухото лице или упълномощено от него лице е длъжно да уведоми съответната дирекция "Социално подпомагане" в 7-дневен срок от настъпването на промяната. Уведомлението се подава лично с писмо с известие за доставяне чрез лицензиран пощенски оператор или по електронен път с квалифициран електронен подпис.

Чл. 23. (1) (Предишен текст на чл. 23 – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Глухите и сляпо-глухите лица, за които е осигурена преводаческа услуга по реда на чл. 21 и 22, упражняват правото си на получаване на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език чрез избрани от тях преводачи от списъка по чл. 16, ал. 1.

(2) (Нова – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Избраният преводач предоставя преводачески услуги от и на български жестов език въз основа на индивидуалните потребности на глухото или сляпо-глухото лице за срока и в рамките на лимита на осигурената безвъзмездна преводаческа услуга.

(3) (Нова – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Агенцията за хората с увреждания и Агенцията за социално подпомагане упражняват контрол на дейностите по предоставяне и отчитане на преводачески услуги от и на български жестов език по ред, определен с наредбата по чл. 25, ал. 1.

referred to in Article 20(1) and (2) shall be reasoned.

(4) The order referred to in paragraph 1 may be appealed in accordance with the Administrative Procedure Code.

(5) Once issued, the order for the provision of interpretation from and into Bulgarian sign referred to in paragraph 1 shall be valid until the end of the academic year during which it is requested or its validity shall end when specified in the expert opinion above, which must state the rate of permanent incapacity and the type of degree of disability, where the latter period ends before the end budget year and, respectively, the academic year.

(6) (New, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) In the event that the details relating to the provision of interpretation in accordance with Article 20(1) and (2) change, the deaf or deafblind person, or a person authorised by them, shall be under an obligation to notify the relevant Social Assistance Directorate of this not later than 7 days after the change takes place. The notification shall be submitted by the relevant person by registered mail using a licenced postal operator or electronically using a qualified electronic signature.

Article 23. (1) (Previous text of Article 23, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) Deaf and deafblind persons to whom interpretation is provided in accordance with Articles 21 and 22 shall exercise their right to free-of-charge interpretation from and into Bulgarian sign by engaging interpreters from the List referred to in Article 16(1) selected by them.

(2) (New, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The interpreter selected shall provide interpretation from and into Bulgarian sign, taking into account the individual needs of the deaf or deafblind person during the period for which free-of-charge interpretation is provided and not exceeding the maximum amount to be provided.

(3) (New, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The Agency for Persons with Disabilities and the Social Assistance Agency shall monitor the provision and reporting of interpretation from and into Bulgarian sign in accordance with the procedure set out in the regulation referred to in Article 25(1).

Чл. 24. Държавните институции и органите на местното самоуправление са длъжни да осигуряват превод на български жестов език извън осигурения лимит по чл. 20, ал. 1 и 2 при:

1. заявяване и/или получаване на административно обслужване от органите на изпълнителната власт и на местното самоуправление;

2. провеждането на мероприятия, организирани от тях, с участие на лица с увреден слух и на сляпо-глухи лица, когато лицата предварително са поискали такъв.

Чл. 25. (1) Условието и редът за отпускане, отказване, отчитане, изплащане и контрол на безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език по чл. 20, ал. 1 и 2 се определят с наредба на министъра на труда и социалната политика.

(2) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Размерът на средствата за заплащане на един час безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език, предоставена на лице по чл. 20, ал. 1, 2 и ал. 4, т. 1, се определя в размер на 5 на сто от минималната работна заплата, установена за страната за съответната година.

(3) (Изм. – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Условието и редът за осигуряване на безвъзмездна преводаческа услуга по чл. 20, ал. 4, т. 1 се определят с наредбата по чл. 81, ал. 3 от Закона за здравето.

(4) (Нова – ДВ, бр. 10 от 2023 г. , в сила от 31.01.2023 г.) Осигуряването на безвъзмездна преводаческа услуга по чл. 20, ал. 4, т. 2 и определянето на размер на средствата за заплащане на един час безвъзмездна преводаческа услуга на български жестов език се извършват по реда на Наказателно-процесуалния кодекс и на Закона за Министерството на вътрешните работи.

Глава четвърта

СЪВЕТ ЗА БЪЛГАРСКИЯ ЖЕСТОВ ЕЗИК

Чл. 26. (1) Към министъра на образованието и науката се създава Съвет за българския жестов език.

(2) Съветът по ал. 1 е консултативен орган, който подпомага министъра на образованието и науката при изпълнение на дейностите, свързани с

Article 24. The central and local government shall provide interpretation from and into Bulgarian sign beyond the figures cited in Article 20(1) and (2) in the following cases:

1. application for and/or receipt of administrative services from the central and local government;

2. events organised by the above involving the participation of persons with hearing impairments and deafblind persons, where said persons have requested interpretation.

Article 25. (1) The terms and procedure regulating the provision, refusal, reporting, payment and control of the interpretation from and into Bulgarian sign provided free of charge in accordance with Article 20(1) and (2) shall be set out in a dedicated regulation of the Minister for Labour and Social Policy.

(2) (Amended, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The remuneration for one hour of free-of-charge interpretation from and into Bulgarian sign provided to a person referred to in Article 20(1), (2) and (4)(1) shall stand at 5 % of the minimum wage in Bulgaria for the relevant year.

(3) (Amended, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The terms and procedure for the provision of interpretation free of charge in accordance with Article 20(4)(1) shall be set out in the regulation referred to in Article 81(3) of the Health Act.

(4) (New, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) The provision of free-of-charge interpretation in accordance with Article 20(4)(2) and the calculation of the remuneration for one hour of free-of-charge interpretation from and into Bulgarian sign shall proceed in accordance with the procedure set out in the Criminal Procedure Code and the Ministry of Interior Act.

Chapter Four

BULGARIAN SIGN LANGUAGE BOARD

Article 26. (1) A Bulgarian Sign Language Board shall be established under the authority of the Minister for Education and Science.

(2) The Board referred to in paragraph 1 shall be an advisory body assisting the Minister for Education and Science in the performance of activities for the promotion

развитието на българския жестов език.

of Bulgarian sign.

(3) Съветът се състои от 13 членове и включва:

(3) The Board shall comprise 13 members, specifically:

1. един представител на Министерството на образованието и науката и един представител на Министерството на труда и социалната политика;

1. one representative of the Ministry of Education and Science and one representative of the Ministry of Labour and Social Policy;

2. двама хабилитирани преподаватели от академичната общност – лингвист и специален педагог;

2. two university lecturers holding either an associate professorship or a professorship (a linguist and a special teacher);

3. един представител на Българската академия на науките;

3. one representative of the Bulgarian Academy of Sciences;

4. седем представители на общността на глухите лица и на сляпо-глухите лица;

4. seven representatives of the deaf and deafblind person community;

5. един преводач на български жестов език.

5. one interpreter from and into Bulgarian sign.

Чл. 27. Редът за определяне на членовете на съвета, дейността и организацията му на работа се определят с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

Article 27. The procedures for determining the composition of the Board and regulating its activity and structure shall be set out in dedicated rules of procedure published by the Minister for Education and Science.

Глава пета ФИНАНСИРАНЕ

Chapter Five FUNDING

Чл. 28. (1) Финансирането на дейностите, свързани с използването и развитието на българския жестов език, се осъществява със средства, осигурени от:

Article 28. (1) Funding for activities relating to the use and promotion of Bulgarian sign shall be provided from:

1. (изм. – ДВ, бр. 10 от 2023 г., в сила от 31.01.2023 г.) държавния бюджет чрез бюджета на Министерството на труда и социалната политика, от бюджета на институциите по чл. 24 и за сметка на лечебните заведения по чл. 20, ал. 4, т. 1;

1. (amended, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) state budget allocations, specifically the budget of the Ministry of Labour and Social Policy, the budgets of the institutions referred to in Article 24 and of the medical establishments referred to in Article 20(4)(1);

2. бюджета на държавните и общинските детски градини и училища, центровете за подкрепа за личностно развитие по чл. 49, ал. 1, т. 4 и специализираните обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 5 от Закона за предучилищното и училищното образование;

2. allocations from the budgets of state and municipal kindergartens and schools, personal development support centres referred to in Article 49(1)(4) and the specialised service units referred to in Article 50(1)(5) of the Pre-school and School Education Act;

3. европейски и международни проекти и програми;

3. EU and international projects and programmes;

4. други източници.

4. other sources.

(2) В рамките на средствата по чл. 287 от Закона за предучилищното и училищното образование средства от държавния бюджет може да се предоставят на частните детски градини и частните училища, включени в системата на държавното финансиране по чл. 10 от Закона за

(2) State budget allocations may be channelled to private kindergartens and private schools forming part of the state funding system in accordance with Article 10 of the Pre-school and School Education Act as part of the allocations referred to in Article 287 of the Pre-school and School Education Act.

предучилищното и училищното образование.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Глухо лице" е лице или дете със слухова загуба, което е естествен носител и/или ползвател на българския жестов език.
2. "Сляпо-глухо лице" е лице или дете, което е едновременно със слухова и зрителна загуба и е ползвател на българския жестов език или на други системи на комуникация според спецификата на неговото нарушение.
3. "Български жестов език" е естествено възникнала жестова система за езикова комуникация.
4. "Превод от и на български жестов език" е преводаческа услуга, която се извършва чрез българския жестов език, а за сляпо-глухите лица – и чрез други системи за комуникация.
5. "Езикова среда" е среда, в която комуникацията се извършва чрез български жестов език.
6. "Профилиран ресурсен учител" е ресурсен учител, който има специализация по "Слухово-речева рехабилитация".
7. "Родител" е лицето, което упражнява родителските права по смисъла на Семейния кодекс, както и представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето.
8. "Системни нарушения" са нарушения на преводача при отчитането на преводаческите услуги, извършени три или повече пъти в едногодишен срок.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. В Административнопроцесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 30 от 2006 г.; изм., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 94 от 2008 г., бр. 35 от 2009 г., бр. 100 от 2010 г., бр. 39 от 2011 г., бр. 77 от 2012 г., бр. 104 от 2013 г., бр. 27 от 2014 г., бр. 74 от 2016 г., бр. 13, 58, 63, 85 и 103 от 2017 г., бр. 42, 65 и 77 от 2018 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 36 от 2019 г.; изм., бр. 94 от 2019 г. и бр. 44 и 98 от 2020 г.) в чл. 14, ал. 5 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език".

ADDITIONAL PROVISION

§ 1. Within the meaning of this Act:

1. "Deaf person" means an adult person or a child who has hearing loss and is a native speaker and/or user of Bulgarian sign.
2. "Deafblind person" means an adult person or a child who has hearing and vision loss and uses Bulgarian sign or other communication systems, depending on the specifics of their impairment.
3. "Bulgarian sign" means a naturally originating sign form of language communication.
4. "Interpretation from and into Bulgarian sign" means interpretation provided using Bulgarian sign and, in the case of deafblind persons, using additional communication systems.
5. "Linguistic setting" means a setting in which communication takes place in Bulgarian sign.
6. "Specialised resource teacher" means a resource teacher who has completed their specialisation in hearing and speech therapy.
7. "Parent" means a person enjoying parental rights within the meaning of the Family Code, the child's legal representative or the child's caretaker.
8. "Systematic irregularities" means three or more irregularities in the interpreter's accounting of the interpretation that they provide in one year.

TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

§ 2. In the Administrative Procedure Code (published in SG No. 30 of 2006; amended in SG Nos 59 and 64 of 2007, No 94 of 2008, No 35 of 2009, No 100 of 2010, No 39 of 2011, No 77 of 2012, No 104 of 2013, No 27 of 2014, No 74 of 2016, Nos 13, 58, 63, 85 and 103 of 2017, Nos 42, 65 and 77 of 2018; [modified by] Constitutional Court Decision No 5 of 2019, [promulgated in] SG No. 36 of 2019; amended in SG No. 94 of 2019, Nos 44 and 98 of 2020), in Article 14(5), the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign".

§ 3. В Гражданския процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г., бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г., бр. 42 и 65 от 2018 г., бр. 38, 83, 98 и 100 от 2019 г. и бр. 68, 98 и 110 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 4:

а) в заглавието думата "тълковници" се заменя с "преводачи на български жестов език";

б) в ал. 3 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език".

2. В чл. 583, ал. 2 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език", а думата "тълковникът" се заменя с "преводачът на български жестов език".

3. В чл. 584:

а) в заглавието и в текста преди т. 1 думата "тълковници" се заменя с "преводачи на български жестов език";

б) в т. 3 думата "тълковникът" се заменя с "преводачът на български жестов език".

4. В чл. 585:

а) в заглавието думата "тълковници" се заменя с "преводачи на български жестов език";

б) в ал. 1 думата "тълковниците" се заменя с "преводачите на български жестов език".

§ 4. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018

§ 3. The Code of Civil Procedure (published in SG No. 59 of 2007; amended in SG No. 50 of 2008; [modified by] Constitutional Court Decision No 3 of 2008, [promulgated in] SG No. 63 of 2008; amended in SG No. 69 of 2008, Nos 12, 19, 32 and 42 of 2009; [modified by] Constitutional Court Decision No 4 of 2009, [promulgated in] SG No. 47 of 2009; amended in SG No. 82 of 2009, Nos 13 and 100 of 2010; [modified by] Constitutional Court Decision No 15 of 2010, [promulgated in] SG No. 5 of 2011; amended in SG Nos 45, 49 and 99 of 2012, Nos 15 and 66 of 2013, Nos 53 and 98 of 2014, No 50 of 2015, Nos 15 and 43 of 2016, Nos 8, 13, 63, 86, 96 and 102 of 2017, Nos 42 and 65 of 2018, Nos 38, 83, 98 and 100 of 2019 and Nos 68, 98 and 110 of 2020) shall be amended as follows:

1. In Article 4:

(a) in the title of the Article, the wording "interpreters" shall be replaced by "interpreters from and into Bulgarian sign";

(b) in paragraph 3, the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign";

2. In Article 583(2), the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign" and the wording "the interpreter" shall be replaced by "the interpreter from and into Bulgarian sign".

3. In Article 584:

(a) in the title of the Article and in the text preceding subparagraph 1, the wording "interpreters" shall be replaced by "interpreters from and into Bulgarian sign";

(b) in subparagraph 3, the wording "the interpreter" shall be replaced by "the interpreter from and into Bulgarian sign".

4. In Article 585:

(a) in the title of the Article, the wording "interpreters" shall be replaced by "interpreters from and into Bulgarian sign";

(b) in paragraph 1, the wording "the interpreters" shall be replaced by "the interpreters from and into Bulgarian sign".

§ 4. The Criminal Procedure Code (published in SG No. 86 and 2005; amended in Nos 46 and 109 of 2007, Nos 69 and 109 of 2008, Nos 12, 27, 32 and 33 of 2009, Nos 15, 32 and 101 of 2010, Nos 13, 33, 60, 61 and 93 of 2011; [modified by] Constitutional Court Decision No 10 of 2011, [promulgated in] SG No. 93 of 2011; amended in SG Nos 19, 20, 25 and 60 of 2012, Nos 17, 52, 70 and 71 of 2013, No 21 of 2014, Nos 14, 24, 41, 42, 60, 74 and 79 of 2015, Nos 32, 39, 62, 81 and 95 of 2016, Nos 13, 63 and 101 of 2017, Nos 7 and 44 of 2018; [modified by] Constitutional Court Decision No 14

г.; изм., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г. и бр. 98, 103 и 110 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 29, ал. 1, т. 6 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език".

2. В чл. 142:

а) в заглавието думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език";

б) в ал. 2 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език";

в) в ал. 3 думата "тълковника" се заменя с "преводача на български жестов език".

3. В чл. 248, ал. 1, т. 5 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език".

4. В чл. 274, ал. 1 думата "тълковника" се заменя с "преводача на български жестов език".

5. В чл. 395з:

а) в заглавието думата "Тълковник" се заменя с "Преводач на български жестов език";

б) в ал. 1 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език";

в) в ал. 2 думата "тълковника" се заменя с "преводача на български жестов език".

§ 5. В Наказателния кодекс (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009

of 2018, [promulgated in] SG No. 87 of 2018; amended in SG No. 96 of 2018, Nos 7, 16 and 83 of 2019 and Nos 98, 103 and 110 of 2020) shall be amended as follows:

1. In Article 29(1)(6), the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign".

2. In Article 142:

(a) in the title of the Article, the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign";

(b) in paragraph 2, the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign";

(c) in paragraph 3, the wording "the interpreter" shall be replaced by "the interpreter from and into Bulgarian sign".

3. In Article 248(1)(5), the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign".

4. In Article 274(1), the wording "the interpreter" shall be replaced by "the interpreter from and into Bulgarian sign".

5. In Article 395h:

(a) in the title of the Article, the wording "Interpreter" shall be replaced by "Interpreter from and into Bulgarian sign";

(b) in paragraph 1, the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign";

(c) in paragraph 2, the wording "the interpreter" shall be replaced by "the interpreter from and into Bulgarian sign".

§ 5. The Criminal Code (published in SG No. 26 of 1968; corrected in SG No. 29 of 1968; amended in SG No. 92 of 1969, Nos 26 and 27 of 1973, No. 89 of 1974, No. 95 of 1975, No 3 of 1977, No. 54 of 1978, No 89 of 1979, No. 28 of 1982; corrected in SG No. 31 of 1982; amended in SG No. 44 of 1984, Nos 41 and 79 of 1985; corrected in SG No. 80 of 1985; amended in SG No. 89 of 1986; corrected in SG No. 90 of 1986; amended in SG Nos 37, 91 and 99 of 1989, Nos 10, 31 and 81 of 1990, Nos 1 and 86 of 1991; corrected in SG No. 90 of 1991; amended in SG No. 105 of 1991, No 54 of 1992, No. 10 of 1993, No. 50 of 1995; [modified by] Constitutional Court Decision No 19 of 1995, [promulgated in] SG No. 97 of 1995; amended in SG No. 102 of 1995, No. 107 of 1996, Nos 62 and 85 of 1997; [modified by] Constitutional Court Decision No. 19 of 1997, [promulgated in] SG No. 120 of 1997; amended in SG Nos 83, 85, 132, 133 and 153 of 1998, Nos 7, 51 and 81 of 1999, Nos 21 and 51 of 2000; [modified by] Constitutional Court Decision No. 14 of 2000, [promulgated in] SG No. 98 of 2000; amended in SG Nos 41 and 101 of 2001, Nos 45 and 92 of 2002, Nos 26 and 103 of 2004, Nos 24, 43, 76, 86 and 88 of 2005,

г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., бр. 55 от 2018 г., бр. 1, 7, 16 и 83 от 2019 г. и бр. 13, 23, 28, 88, 103 и 108 от 2020 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 284, ал. 3 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език".

2. В чл. 290, ал. 2 думата "тълковник" се заменя с "преводач на български жестов език", а думите "или тълкуване" се заличават.

3. В чл. 292, т. 2 думата "тълкуване" се заличава.

§ 6. (1) Лицата, владеещи български жестов език, което е удостоверено с документ, издаден преди влизането в сила на този закон от Национално представителната организация на глухите в България, до една година от влизането в сила на този закон ползват правата на лицата по чл. 15, ал. 1, ако бъдат вписани в списъка по чл. 16, ал. 1.

(2) Лице по ал. 1, което желае да предоставя преводачески услуги от и на български жестов език, представя документа, удостоверяващ владенето на български жестов език, към заявлението по чл. 17, ал. 1.

(3) (Доп. – ДВ, бр. 10 от 2023 г., в сила от 31.01.2023 г.) Лицата по ал. 1, вписани в списъка по чл. 16, ал. 1, са длъжни в срок до една година от вписването да положат успешно държавен изпит за признаване на степен на професионална квалификация по професията или изпит за признаване на квалификация по част от професията "Преводач от и на български жестов език", за което представят в Агенцията за хората с увреждания съответния документ по чл. 40, ал. 7 от Закона за професионалното образование и обучение, удостоверяващ признаването на професионална квалификация или на квалификация по част от професията.

(4) В случай че лицето по ал. 1 не изпълни изискването по ал. 3, то се отписва от списъка по чл. 16, ал. 1 след заповед на изпълнителния директор на Агенцията за хората с увреждания.

Nos 59, 75 and 102 of 2006, Nos 38, 57, 64, 85, 89 and 94 of 2007, Nos 19, 67 and 102 of 2008, Nos 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 and 102 of 2009, Nos 26 and 32 of 2010, Nos 33 and 60 of 2011, Nos 19, 20 and 60 of 2012, Nos 17, 61 and 84 of 2013, Nos 19, 53 and 107 of 2014, Nos 14, 24, 41, 74, 79 and 102 of 2015, Nos 32 and 47 of 2016; [modified by] Constitutional Court Decision No 12 of 2016, [promulgated in] SG No. 83 of 2016; amended in SG No. 95 of 2016, Nos 13, 54, 85 and 101 of 2017, No. 55 of 2018, Nos 1, 7, 16 and 83 of 2019 and Nos 13, 23, 28, 88, 103 and 108 of 2020) shall be amended as follows:

1. In Article 284(3), the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign".

2. In Article 290(2), the wording "interpreter" shall be replaced by "interpreter from and into Bulgarian sign" and the wording "or interpretation" shall be deleted.

3. In Article 292(2), the wording "interpretation" shall be deleted.

§ 6. (1) Persons able to use Bulgarian sign who hold a document to that effect issued by the organisation representing all deaf persons in Bulgaria prior to this Act's entry into force, shall be entitled to the rights of persons referred to in Article 15(1) if they are entered in the List referred to in Article 16(1) for a period of one year after this Act's entry into force.

(2) A person referred to in paragraph 1 wishing to provide interpretation from and into Bulgarian sign shall produce a document certifying their ability to use Bulgarian sign, enclosing it with the application referred to in Article 17(1).

(3) (Supplemented, SG No. 10/2023, effective 31.01.2023) Within one year of their entry in the List referred to in paragraph 16(1), the persons referred to in paragraph 1 shall sit a state examination or a qualification recognition examination to have their professional qualification or partial professional qualification for the profession "Interpreter from and into Bulgarian Sign" recognised. Where they pass the examination, they shall present the relevant document referred to in Article 40(7) of the Vocational Education and Training Act and certifying the recognition of their professional qualification or partial professional qualification for the profession to the Agency for Persons with Disabilities.

(4) Where a person referred to in paragraph 1 fails to satisfy the requirement set out in paragraph 3, they shall be removed from the List referred to in Article 16(1) following a dedicated order by the Executive Director of the Agency for Persons with Disabilities.

§ 7. В срок до 31 декември 2022 г. ръководителите на административните структури в системата на изпълнителната власт и кметовете на общините създават условия за извършването на административно обслужване на глухите и сляпо-глухите лица.

§ 8. В 6-месечен срок от влизането в сила на този закон:

1. министърът на труда и социалната политика издава наредбата по чл. 25, ал. 1;

2. Министерският съвет приема решението по чл. 25, ал. 2;

3. министърът на вътрешните работи издава наредбата по чл. 25, ал. 3;

4. министърът на образованието и науката издава правилника по чл. 27.

§ 9. Законът влиза в сила три дни след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на чл. 10, ал. 2 – 5, които влизат в сила от 15 септември 2026 г.

Законът е приет от 44-то Народно събрание на 21 януари 2021 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

§ 7. By 31 December 2022, the heads of administrations forming part of the executive and the mayors of municipalities shall ensure the requisite conditions enabling the provision of administrative services to deaf and deafblind persons.

§ 8. Within six months of this Act's entry into force:

1. the Minister for Labour and Social Policy shall publish the regulation referred to in Article 25(1);

2. the Council of Ministers shall adopt the decision referred to in Article 25(2);

3. the Minister of Interior shall publish the regulation referred to in Article 25(3);

4. the Minister for Education and Science shall publish the rules of procedure referred to in Article 27.

§ 9. This Act shall enter into force three days after its publication in the State Gazette, with the exception of Article 10(2) to (5), which shall enter into force as from 15 September 2026.

This Act was adopted by the 44th National Assembly on the 21st day of January 2021 and the Official Seal of the National Assembly has been affixed to it.